

MILJØRETТА HELSEVERN

AUSTRHEIM - FEDJE – GULEN – LINDÅS – MASFJORDEN – MELAND – RADØY

Gulen kommune - Aktivitetscenter på Dalsøyra

Referanser:

Dykkar:

Vår: 16/2 - 16/43

Saksbehandlar:

Grethe Elin Mjelde

grethe.elin.mjelde@lindas.kommune.no

Dato:

12.01.2016

VURDERING AV FUKT OG MUGG I AKTIVITETSSENTER PÅ DALSYØRA

Kommuneoverlege Tommy Norman vart kontakta av Bjørg Johanne H. Haugland (einingsleiar Pu tenesta) angående inneklimaproblem i Aktivitetscenteret på Dalsøyra. Det er kome meldingar om bl.a.:

- Tung luft
- Ubehageleg lukt når ein kjem til senteret, må lufte for å verte kvitt lukta
- Personalet reiser heim med hovudverk

Miljøretta helsevern ved teknisk-hygienisk ingeniør Grethe Elin Mjelde utførte ei synfaring i bygget saman med Bjørg Johanne H. Haugland den 29.12.15.

Aktivitetssenteret består av ei brakke (eldre type), med terrasse.
Det vart opplyst at det har vore lekkasje via tak og inn på bad.

Aktivitetssenter er ope måndag, tysdag, torsdag og fredag. Ca. 7 timer kvar dag.
Det er mellom 4 – 8 personar som nyttar Aktivitetssenteret kvar dag.
Onsdag nyttas Aktivitetssenteret av psykiatrien.

• **Synfaring og fuktmåling**

Det vart utført ei indikatormåling på synfaringa.
Som måleinstrument vart Fuktmålar (Drieaz Moister Counter) nytta for å finne mogleg fukt i veggjar og tak.
Apparatet vart innstilt etter underlaget som skulle målast (tre, betong osv.).

Ei indikatormåling gjer ikkje endeleg svar, men ei indikasjon på ev. fukt. Der det vert utslag på fuktmålar, bør vidare undersøkingar ev. utførast.

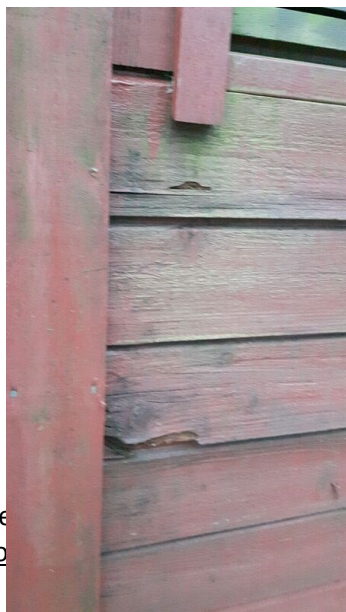
Post

postmottak@lindas.kommune.no
Dokumentsenteret
Kvernhusmyrane 20, 5914 Isdalstø

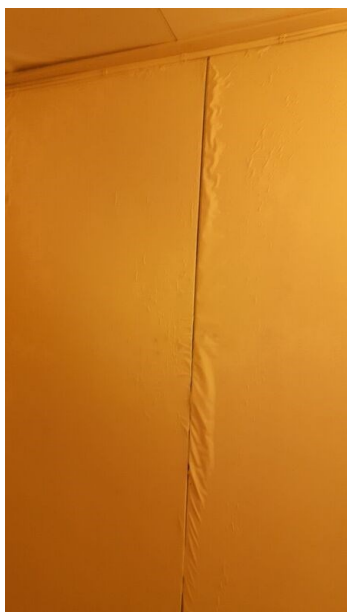
Kontakt

www.lindas.kommune.no
Telefon +47 56 37 57 70
Telefaks +47 56 37 50 01

- **Utvendig:** Dårlig vedlikehold av bl.a. takrenner og kledning. Det manglar takrenne/nedlaup enkelte stader og kledning er råte fleire stader.

- **Bad:** Synleg fuktskade på både vegger og tak. Det er eit lag på fuktmålar. Ei veggplate vart rive delvis av, og det var synleg fukt og mugg bakom veggpanelet.

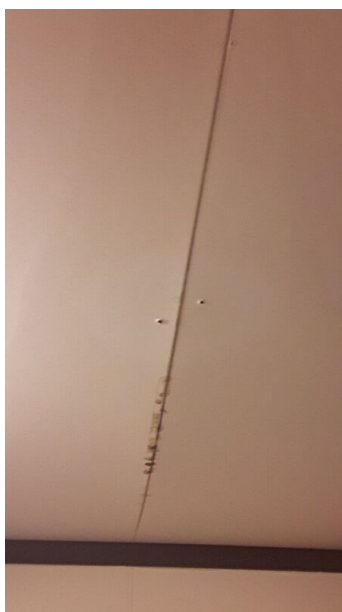

Veggplater

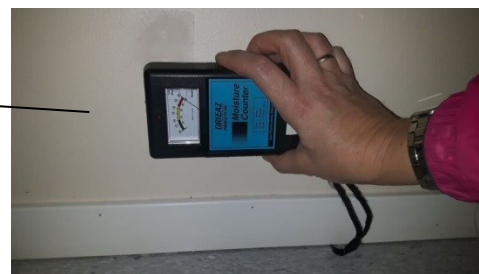
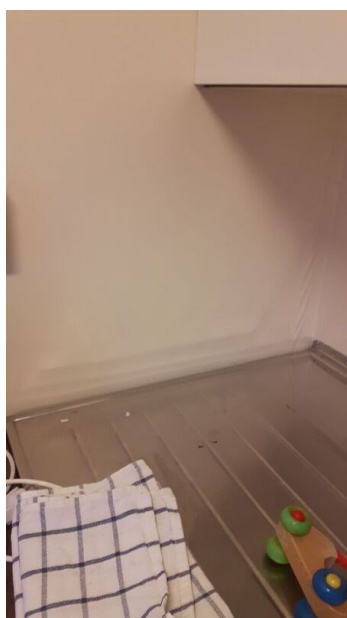
Mugg bakom veggfolie

Fukt og mugg bakom veggplate

- **Lager:** Synleg fuktskade i taket. Taket buler og det er dryppmerker. Kraftig utslag på fuktmålar. Oppvekst av muggsopp over takplater kan ikkje utelukkast.

- **Kjøkken:** Her har vore skifta kledning på yttervegg, men utbetring inne er ikkje utført. Her var det kraftig utslag på fuktmålar. Oppvekst av muggsopp bakom veggplate kan ikkje utelukkast.

- **Opphaldsrom:** Fuktmerke på innarvegg. Noko utslag på fuktmålar. Oppvekst av muggsopp bakom veggplate kan ikkje utelukkast.

- **Soverom:** Ingen synlege fuktskadar.

Folkehelseinstituttet har utarbeidd anbefalte normer for inneklima (rapport **2015:1**):
Anbefalte faglige normer for inneklima; Kap. 4: Fukt, fuktskader og muggsopp

Årsaker til fukt i bygninger

- Lekkasjer gjennom bygningskroppen (fra tak, vinduer eller grunn)
- Lekkasjer fra vanninstallasjoner/røranlegg i bygget
- Fuktighet bygget inn konstruksjonene (byggfukt)
- Høy fuktproduksjon fra personer og aktiviteter i bygget i forhold til ventilasjon
- Stillestående vann
- Kondens på kalde overflater/kaldtvannsrør/kuldebroer
- Flom

Helseeffekter

Fuktproblemer eller muggsopp innendørs synes å gi økt risiko for en rekke allergier og luftveislidelser inkludert astmautvikling og -forverring, pustebesvær, hoste, piping i brystet, luftveisinfeksjoner, bronkitt, allergisk rinitt, og andre symptomer fra øvre luftveier samt eksem. Mekanismene for helseeffekter synes å kunne være både allergiske og ikke-allergiske.

Følsomme grupper

Følsomme grupper er barn og personer med astma- og/eller allergisykdommer.

Anbefalt faglig norm for fukt og muggsopp

Eksposering for fuktskader eller muggsopp gir økt risiko for utvikling eller forverring av sykdom. Det foreligger imidlertid ikke kunnskapsgrunnlag for å sette en helsebasert, tallfestet norm for fukt eller muggsopp i innemiljøer.

Vedvarende fukt og vekst av muggsopp på overflater innendørs og i bygningskonstruksjonen skal unngås. Tegn på risikoforhold er mugglukt og hyppig forekommende kondens på overflater eller i konstruksjonen. Tidligere større fuktskader der materialer ikke er raskt uttørket, rengjort eller fjernet kan også utgjøre en helseisiko. Der slike forhold påvises skal de utbedres så raskt som mulig.

➤ **Vurdering og anbefalte tiltak**

- Det er funne fukt og oppvekst av muggsopp i innemiljøet.
- **Inneklima er ikkje tilfredsstillande. Ut i frå dagens tilstand er bygget er ikkje egna til opphald.**
- Tiltak må settast i verk for å hindre fuktinntrenging.
- **Sanering må utførast (alt som har vore fuktig, har råte eller muggsopp må fjernast).** Den/dei som utførar sanering må nytte egna personleg verneutstyr.
Tilsette og brukarane skal ikkje opphalde seg i bygget under sanering.
- Det kan ikkje utelukkast at det kan oppstå helsemessige plager ved opphald på Aktivitetssenteret.
- Personar som utsettast for muggsopp kan reagere med ubehag og sjukdom.

Det anbefalast å stengje bygget inntil sanering er utført. Dette på grunnlag av ikkje tilfredsstillande inneklima (funn av fukt og muggvekst i vegger og tak).

Syner til Folkehelseloven §§8 og 9, og Forskrift om miljørettet helsevern kap. 3. §§ 7 og 10.

➤ Folkehelseloven: Kapittel 3. Miljørettet helsevern

§ 8. Virkeområde og forskrifter

Miljørettet helsevern omfatter de faktorer i miljøet som til enhver tid direkte eller indirekte kan ha innvirkning på helsen. Disse omfatter blant annet biologiske, kjemiske, fysiske og sosiale miljøfaktorer.

Departementet kan innenfor formålene etter § 1, gi forskrifter om miljørettet helsevern, herunder bestemmelser om innemiljø, luftkvalitet, vann og vannforsyning, støy, omgivelseshygiene, forebygging av ulykker og skader mv. Det kan også gis forskrifter om plikt til å ha internkontrollsystemer og til å føre internkontroll for å sikre at krav fastsatt i eller i medhold av dette kapittel overholdes.

➤ Forskrift om miljørettet helsevern: Kap. 3. Miljø- og helsekrav til lokaler, virksomheter og eiendommer

§ 7. Overordnet krav

Virksomheter og eiendommer skal planlegges, bygges, tilrettelegges, drives og avvikles på en helsemessig tilfredsstillende måte, slik at de ikke medfører fare for helseskade eller helsemessig ulempe.

Med helsemessig ulempe menes forhold som etter en helsefaglig vurdering kan påvirke helsen negativt og som ikke er helt uvesentlig.

Når det er grunn til å anta at planlagte eller eksisterende virksomheter og eiendommer kan medføre fare for helseskade eller helsemessig ulempe, skal den ansvarlige for virksomheten utføre de beskyttelsestiltak og ta de forholdsregler som ellers er nødvendige for å forebygge, hindre eller motvirke at slik virkning oppstår.

§ 10. Helsemessige forhold i virksomheter og eiendommer

Virksomheter og eiendommer der allmennheten har adgang, eller som benyttes av mange mennesker, eller hvor mennesker oppholder seg over lengre perioder, skal i tillegg til bestemmelsene i § 7 til § 9 oppfylle følgende krav:

- a) *Virksomheten skal ha tilfredsstillende inneklima.*

Eventuelle spørsmål kan rettast til Grethe Elin Mjelde på tlf. 56 37 57 70 / 950 19 609.

Med helsing

Tommy Norman
kommuneoverlege

Grethe Elin Mjelde
teknisk-hygienisk ingeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har difor ingen signatur.

Kopi til:

Bjørg Johanne Haugland
Kjell Eide
Rådmann Reidun Halland